

**Lendület záróbeszámoló
(2012-2017)**

Kutatócsoport-vezető neve: Tusor Péter

A beszámolási időszakban hazai rendezvényen tartott tudományos előadások

Rendezvény	Előadás címe
2012. szeptember 27, Szeged, Habilitációs előadások, Szegedi Tudományegyetem (magyar és olasz nyelven)	Szentkultusz és a liturgia reformja Magyarországon a 17. században – XI. Ince pápa és Magyarország (Tusor Péter)
2012. október 25, Eger, Konferencia Eszterházy Károly Egerbe érkezésének 250. évfordulója emlékezetére, 2012. október 25–26. (rendezők: Eszterházy Károly Főiskola; Egri Főegyházmegye; Heves Megyei Kormányhivatal)	Eszterházy Károly és a Szentszék (Tusor Péter)
2012. december 6, Budapest, Katolikus zsinatok és nagygyűlések Magyarországon a 16–20. században (rendezők: Pécsi Hittudományi Főiskola, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont)	Az 1648. évi nemzeti zsinat. Válság és leszámolás a hierarchia soraiban? (Tusor Péter)
2013. május 9, Budapest, International Workshop "The Papacy and the local churches (XVIth – XXth centuries)" BUDAPEST, 8–12 May 2013 (rendezők: Hungarian Academy of Sciences–Péter Pázmány Catholic University 'Lendület' Church History Research Institute, in cooperation with the University of Viterbo and the Italian Institute of Culture, Budapest) (angol nyelven)	Episcopal Crisis in the Hungarian Episcopate (1639) (Tusor Péter)
2013. május 13, Pülszcsaba, PhD értekezés nyilvános vitája (eredmény: summa cum laude értékelés)	A szombathelyi egyházmegye (1936–1944). Grósz József szombathelyi egyházkormányzása (Tóth Krisztina, tud. smts)
2013. október 9, Budapest, "Internationale Tagung '450 Jahre Concilium Tridentinum'. Das Konzil von Trient und die katholische Konfessionalisierung in Ungarn und Siebenbürgen im 16. und 17. Jahrhundert", 7.–9. Oktober 2013 Katholische Péter-Pázmány-Universität Budapest (rendezők: Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde Tübingen; Katholische Péter-Pázmány-Universität Budapest; Karl-Franzens-Universität Graz; Eberhard Karls Universität Tübingen) (német nyelven)	Die päpstliche potestas indirecta und die habsburgische Konfessionspolitik in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts (Péter Tusor)
2013. december 9., Budapest, Katolicizmus Magyarországon a II. Vatikáni Zsinat korában (Pályakezdő történészek kollokviuma), (rendező: MTA-PPKE Lendület Egyháztörténeti Kutatócsoport)	A magyar zsinati atyák levéltári anyagának kutatása (Tóth Krisztina) Brezanóczy Pál, az állam és Egyház közötti utat kereső főpap a II. Vatikáni Zsinat időszakában (Sági György gyakornok) Kovács Sándor szombathelyi püspök részvétele a II. Vatikáni Zsinaton (Rétfalvi Balázs Ph.d. hallg.)
2014. május 28, Doktori védés a Magyar Tudományos Akadémián (eredmény: a hét bizottsági tag összesített értékelése: 35 pont)	Egy „epizód” Magyarország és a római Szentszék kapcsolataiból. Pázmány Péter esztergomi érseki kinevezése (Mikropolitikai tanulmány) (Tusor Péter)
2014. augusztus 28, Veszprém, „Szerzetesrendek a Veszprémi Egyházmegyében” konferencia (rendező: Veszprémi Érsekség, a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága, a Veszprémi Hittudományi Főiskola és a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár)	Egy szerzetes a II. Vatikáni Zsinaton. Klempa Sándor Károly O.Praem zsinati részvétele (Tóth Krisztina)
2014. november 5. Debrecen, Konstanzi Zsinat 600 (Nemzetközi Konferencia, rendező: Debreceni Egyetem)	A konstanzi bulla „alkalmazása”: a magyar királyi főkegyúri jog a 15–16. században (Tusor Péter) A Camera Apostolica és a magyar egyházi javadalmak a konciliarizmus időszakában (Fedeles Tamás, szerz. mts.)
2014. november 8, Győr, XIV. Győri Könyvszalón. Fazekas István: A reform útján. A katolikus megújulás	Könyvbemutató/-ismertető (Tusor Péter)

Nyugat-Magyarországon, Győr 2014 (rendező: a Győri Egyházmegyei Levéltár).	
2014. november 14, Budapest, A Jagellók Magyarországa. Új kutatások és eredmények, 2014. november 13–14 (rendezők: MTA BTK TTI; MNL)	Magyarország és az Apostoli Szentszék kapcsolatai (1521–1526) (Nemes Gábor szerz. mts.)
2014. november 18, Budapest, CROSSING BORDERS International Conference to Commemorate the 350th Anniversary of the Death of Miklós Zrínyi (Budapest, 18–20 November, 2014), (rendezők: Nemzeti Közszerológiai Egyetem, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, és a MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont)	A történeti Zrínyi-kutatás távlatai (Tusor Péter)
2014. december 4, Piliscsaba, „A bécsi Augustineum és Magyarország (Az egyházi elitképző lexikona, 1816–1918)”. Saját szervezésű műhelykonferencia, a kutatócsoport vonatkozó alprojektje szerződéses munkatársainak közreműködésével (rendező: MTA PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport)	Megnyitó (Török József, PPKE HTK, senior kutató) Bevezetés (Tusor Péter) A Győr egyházmegyei és a pannonhalmi bencés növendékek. A bécsi elitképző kutatásának módszertani problémái (Fazekas István) „Magyar honnal Habsburg trónját egyesíté égi kéz”. A szombathelyi növendékek integrációs stratégiái (Rétfalvi Balázs) Növendékek a veszprémi egyházmegyéből a bécsi Frintaneumban (1816–1918) (Fogl Krisztián, PPKE BTK) Hivatalnok vagy lelki vezető? A székesfehérvári egyházmegye „frintaneista” (Kanász Viktor, PPKE BTK)
2015. április 10–11, Debrecen, „The Jagiellonians in Europe: Dynastic Diplomacy and Foreign Relations – International Conference and Roundtable” (rendező: MTA-DE Lendület Kutatócsoport)	The Hungarian Royal Patronage and Supremacy in the Hunyadi's and the Jagiellonian age (Tusor Péter) Die Beziehungen zwischen Ungarn und dem Heiligen Stuhl (1521–1526) (Nemes Gábor)
2015. április 15. Pécsi Tudományegyetem Interdiszciplináris Doktori Iskolájában	Tantermi előadások, a vatikáni kutatások historiográfiájának áttekintése és a kutatócsoport eredményeinek ismertetése (Tusor Péter, Fedeles Tamás)
2015. május 7, Eger, „Fejezetek az ezeréves egri egyházmegye történetéből” (rendezők: Egeri Főegyházmegye és az Egeri Hittudományi Főiskola)	Lippay György egri püspök, a főpap és a politikus (Tusor Péter) Az Apostoli Kamara és az egri egyházmegye javadalmi a középkorban (Fedeles Tamás)
2015. június 3, Nyíregyháza, Egyháztörténezetek II. Országos Találkozója, rendező: a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, 2015. június 3–4.	A vatikáni magyar kutatások jelene és távlati (Tusor Péter)
2015. június 15, Brüsszel, a brüsszeli „Magyar Hullám. Közéleti és Kulturális Társaság” meghívására előadás	Kutatások a Vatikán titkos levéltárában – Párhuzamok Brüsszel és Róma között (Tusor Péter)
2015. augusztus 10–13, Murakeresztúr, I. Pázmányos Fraknói Nyári Akadémia (rendező: MTA-PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport)	Egyháztörténet – teológia és történettudomány határmezsgyéjén (Gárdonyi Máté, Veszprémi Hittudományi Főiskola, szerz. mts.) A magyar külpolitika és a pápaság az 1450-es évek elején (Kanász Viktor) A hódoltsági missziós püspökség a XVII. század végén (Kisvarga Gábor, PPKE BTK) Moxos és Chiquitos jezsuita missziója a 18. században (Kollár Levente, PPKE BTK) Adalékok Péter pápai kollektor magyarországi működéséhez (1372–1376) (Fedeles Tamás) A szombathelyi egyházmegye története Grósz József egyházkormányzása idején (Tóth Krisztina, tud. mt.) A kalocsai érseki szék 1961-es megüresedése (Sági György, PPKE BTK)

	A katolikus és protestáns reakció kezelése 1956 után az Állami Egyházügyi Hivatal „receptje” szerint (Jávor Miklós, PhD hallgató, PPKE BTK) Kovács Sándor püspök kinevezése 1944-ben (Rétfalvi Balázs)
2015. augusztus 26, Veszprém, „Háborús évek. A veszprémi egyházmegye a második világháborúban” konferencia (rendező: Veszprémi Érsekség, a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága, a Veszprémi Hittudományi Főiskola és a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár)	A veszprémi püspökség és káptalan gazdálkodása a világháború idején (Tóth Krisztina)
2015. szeptember 17, Budapest, Carlo Pioppi vendégprofesszori előadása (Pontificia Università Santa Croce) az MTA-PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport meghívására	Tantermi előadás a római forrásörző intézményekről, tudományos intézetekről, és kiemelten az 1984-ben alapított Pápai Szent Kereszt Egyetemről (Carlo Pioppi)
2015. október 2, Székesfehérvár, Egyház–sajtó–politika. Emlékkonferencia Steiner Fülöp püspöki székfoglalásának 125., halálának 115. évében (rendező: Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár)	Steiner Fülöp és a bécsi Frintaneum (Kanász Viktor)
2015. október 3, Tihany, 500 éves a Magyar Bencés Kongregáció 1514–2014 (rendező: Tihanyi Bencés Apátság)	Barátságától az ellentétektig: Kelemen Krizosztom és Serédi Jusztinián kapcsolata (Csíky Balázs Bolyai ösztöndíjas tudományos munkatárs) „Kincések” a szombathelyi egyházmegyében (Rétfalvi Balázs)
2015. október 9, Budapest, „Die habsburgische Variante des aufgeklärten Absolutismus“ Budapest, 8–9. Oktober 2015 Internationale Konferenz 250. Jahrestag der Ernennung Josephs II. zum Mitregenten (1765) 100. Geburtstag von Prof. Éva H. Balázs (1915–2006) (rendező: MNL-OL, PPKE BTK)	A kutatócsoport munkájának és eredményeinek ismertetése (Tusor Péter)
2015. december 3, Budapest, Műhelykonferencia Pázmány Péter Kalauzáról (rendező: MTA–PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport)	Pázmány 400 éves érseki kinevezése és írói, lelkipásztori munkássága (Tusor Péter)
2016. március 1. Miért nem tért vissza Pázmány a filozófiai, teológiai katedrára? Beszélgetés 400 éves érseki kinevezésének új monográfiájáról. (rendező: MTA BTK Filozófiai Intézete)	Miért nem tért vissza Pázmány a filozófiai, teológiai katedrára? (Tusor Péter)
2016. március 21, Társulati esték. Előadások a Szent István Társulatnál 2016/2. (rendező: Szent István Társulat)	Pázmány Péter, a jezsuita és az érsek (Ellenreformátor vagy reformátor?) (Tusor Péter)
2016. április 1, Budapest, Dosz Café, Konfrontáció – kooperáció – kollaboráció: A magyar katolicizmus túlélési stratégiái a 20. században (Kerekasztal-beszélgetés) (rendező: Doktoranduszok Országos Szövetsége)	Kerekasztal beszélgetés Gárdonyi Máté, Koltai András (szerz. mts., Magyar Piarista Rendtartomány Központi Levéltárának főmunkatársa) és Tóth Krisztina részvételével, moderátor: Jávor Miklós
2016. április 2. Megemlékezés Prohászka Ottokár püspök halálának 89. évfordulójáról (Székesfehérvári Egyházmegye, Központi Papnevelő Intézet)	Prohászka Ottokár és a római Sacra Congregatio Consistorialis (1911–1913) (Tusor Péter)
2016. június 8., Murga, Egyháztörténészek 3. Országos Találkozója, Emlékiratok, naplók és magánlevelezések mint az egyháztörténet-írás forrásai (rendező: MTA TTI)	Esty Miklós hagyatéka – az iratanyag rendezésének tapasztalatai (Sági György) Esty Miklós naplói és visszaemlékezései (Tóth Krisztina) Esty Miklós levelezése (Rétfalvi Balázs)
2016. augusztus 1–4, Siófok-Balatonkiliti, II. Pázmányos Fraknoi Nyári Akadémia (rendező: MTA-PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport)	Megnyitó (Tusor Péter) A francia forradalom egyházpolitikája (Török József) Egyháztörténeti szempontok a tolerancia fogalmához (Gárdonyi Máté) Magyarország és az Apostoli Szentszék kapcsolatai VII. Kelemen pápa idején (Nemes Gábor) Az egyházi középélet mályuszi modellje – felújítás vagy újra-építés? (C. Tóth Norbert, szerz. mts.)

	Magyar klerikusszentelések Rómában a késő középkorban (Fedeles Tamás) Egyházpolitika és ateizmus a Kádár-rendszer korai éveiben (1957–1964) (Jávor Miklós)
2016. augusztus 23, Pécs, VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus, Vatikáni magyar történeti kutatások a 21. században (a rendezők: PPKE Egyháztörténeti Kutatócsoport [PPKE KAP 16-71042-1.1-KP támogatásával]; MTA-PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport)	Az Apostoli Kamara Magyarországon működő kollektorai a 14. században (Fedeles Tamás) „Róma mindannyiunk közös hazája”. Győregyházmegyeiek a későközépkori Rómában (Nemes Gábor) Fráter György perének forrásai a Vatikáni Titkos Levéltárban (Kanász Viktor) Vallás és politika Erdélyben a jezsuita beszámoló és évkönyvek tükrében a 17. század elején (Kruppa Tamás) A hódoltsági missziószervezés története Galla Ferenc kézirat monográfiája tükrében (Kisvarga Gábor) Tanúvallomások magyar püspökökről a vatikáni levéltárban a 17. századból (Egy projekt lehetőségei és távlatai) (Tusor Péter) Magyarországi katolikus püspökségek quinquennális jelentései (1928) (Gárdonyi Máté) A főkegyúri jog a Rendkívüli Egyházi Ügyek Kongregációja agendáján az 1920-as évek fordulóján (Tóth Krisztina) A „klerikális reakció” kísérlete a Szent István Akadémia létrehozására az emigrációban (Fehér Lilla, PPKE BTK) Kovács Sándor szombathelyi püspök és a római Kúria (Rétfalvi Balázs)
2016. augusztus 25., Veszprém, „Impavide inter ruinas”. A veszprémi egyházmegye 1945–1972 között konferencia (rendezők: Veszprémi Érsekség, a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága, a Veszprémi Hittudományi Főiskola és a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár)	Naplótöredékek Klempa Sándor Károly hagyatékából (Tóth Krisztina)
2016. október 14, Győr, „Jezsuita jelenlét Győrben” konferencia (rendező: Szent Mór Bencés Perjelség)	Győr és a jezsuita rend a 17. században. Szereplők, érdekek, ellenérdekek (Fazekas István)
2016. november 17. A Lendület-program a bölcsészettudományokban konferencia (rendező: MTA Filozófiai és Történelemtudományok Osztálya)	Az MTA Lendületprogram és a vatikáni magyar történeti kutatások (Tusor Péter)
2016. november 28. Budapest, Roberto Regoli vendégprofesszori előadása (Universitas Pontificia Gregoriana) az MTA-PPKE 'Lendület' Egyháztörténeti Kutatócsoport meghívására	Tantermi előadás a Pápai Szent Gergely egyetemről és az I. Vatikáni Zsinatról (Roberto Regoli)
2016. november 29, Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézete (rendező: ReBaKuCs)	„A gömöri alispán és az ungvári fiskális. Megoldott problémák a költő Gyöngyösi István életrajzában?” (Tusor Péter)

A beszámolási időszakban külföldi rendezvényen tartott tudományos előadások

Rendezvény	Előadás címe
2012. október 4-én Róma, „Il Concilio Ecumenico Vaticano II alla luce degli archivi dei Padri Conciliari” konferencia (rendezők: Pontificio Comitato di Scienze Storiche; Centro Studi e Ricerche "Concilio Vaticano II" della Pontificia Università Lateranense)	Documents of the Hungarian Council Fathers in Hungarian archives – lessons and perspectives of a teamwork (Tóth Krisztina)
2013. április 8, Prága, Hagiographie, sainteté royale et sainteté locale. Pratiques culturelles et patronage symbolique dans l'Europe catholique de la fin du XVIIe siècle au milieu du XVIIIe siècle konferencia, 2013. április 8–9, Prága, Cseh Tudományos Akadémia Cseh	The liturgical Cult of Hungarian Saints and the Sacred Congregation of Rites (1600–1700) (Tusor Péter)

Irodalmi Intézet (rendező: Centre de Recherches Historiques, EHESS Paris) (angol nyelven)	
2014. szeptember 20, Bécs, "Konzil und Fürst" konferencia (rendező: Gesellschaft für Konziliengeschichtsforschung e. V. és az Institut für Historische Theologie - Kirchengeschichte Katholisch-Theologische Fakultät, Universität Wien), 2014. szeptember 18–21.	The National Synod of 1648 – Catholic Autonomy in Early Modern Hungary? (Tusor Péter)
2015. május 23, Graz, Central European Exchange Program for University Studies keretében Tusor Péter vendégprofesszori héten vett részt a grazi Karl Franzens Universität Történettudományi Intézetében (fogadó professzor: Prof. Dr. Gabriele Haug-Moritz)	Tantermi előadások: Church and State in Hungary in the 15–16 centuries. The Hungarian Royal Patronage and Supremacy (Tusor Péter) The Habsburg succession, the Holy See and Hungary in the 1610s (Tusor Péter)
2015. június 12, Róma, „Rapporti diplomatici tra la santa Sede e l'Ungheria. Convegno promosso dall'Ambasciata d'Ungheria presso la Santa Sede e dall'Accademia d'Ungheria in Roma in occasione del 95o anniversario dell'istituzione della Nunziatura di Budapest e del 25o anniversario dalla sua riapertura” (rendező: Ambasciata d'Ungheria presso la Santa Sede; Istituto Balassi, Accademia d'Ungheria in Roma; Ministero degli Affari Esteri e del Commercio Estero dell'Ungheria)	The Instructions for Nuncio Lorenzo Schioppa at the beginning of his mission (Tóth Krisztina) Justinian Cardinal Serédi's Proposal for a New Nomination Process of Hungarian Bishops in 1937 (Csíky Balázs)
2015. december 10, Róma, „Il Concilio Vaticano II e i suoi protagonisti alla luce degli archivi” (rendező: Pontificio Comitato di Scienze Storiche; Centro Studi e Ricerche "Concilio Vaticano II" della Pontificia Università Lateranense)	The participation of the Hungarian Council Fathers at the Second Vatican Council (Tóth Krisztina)
2016. június 2–4, Kolozsvár, Bullaria, Monumenta, Repertoria: Editing Late Medieval Documentary Texts preserved in the Vatican and Roman Archives (Supplementary Standpoints from Central Europe) (rendező: "Babeş-Bolyai" University, Cluj-Napoca, Faculty of History and Philosophy, "Babeş-Bolyai" University Cluj-Napoca, Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians-Universität München, "Lucian Blaga" Central University Library, Cluj-Napoca)	Berührungspunkte zwischen der Camera Apostolica und der siebenbürgischen Diözese im Zeitalter Sigismunds von Luxemburg (Tamás Fededeş)
2016. szeptember 15–17, Berlin, „Tagung KONZIL UND FRIEDEN Berlin, 15. – 17. September 2016” (rendező: Lehrstuhl Mittelalterliche Geschichte II és Gesellschaft für Konziliengeschichtsforschung)	Die ungarische Nationalsynode im Jahre 1638. Konflikte und Lösungen zwischen Prälaten und Adel (Tusor Péter)
2016. október 20–21, Gyulafehérvár, NTKK 2016, Nemzetközi Tudományos Teológiai konferencia (rendező: Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Kara és a Seminarium Incarnatae Sapientiae)	Báthory András és az erdélyi katolikusok; A katolikus megújulás ügye és a jezsuita rend Erdélyben a Báthory-korszakban (Kruppa Tamás) Felekezeti viszonyok és rendi politika a 17. század végi Erdélyben (Szirtes Zsófia) A Pázmány-utód Lippay György erdélyi [egyház]politikája (Tusor Péter)
2016. december 6, Róma, „Der Papst und der Krieg. Kuriale Diplomatie am Kaiserhof 1628–1635. Die jüngsten Publikationen der 4. Abteilung der Nuntiaturberichte aus Deutschland: Eine Bilanz (Il papa e la guerra Diplomazia curiale alla corte imperiale 1628–1635. Le pubblicazioni recenti della 4° sezione delle "Nuntiaturberichte aus Deutschland": Un bilancio)” konferencia, 2016. december 5–6. (rendező: Deutsches Historisches Institut in Rom)	I regni della corona ungherese e Roma tra il 1629 e il 1636 in base alle Nuntiaturberichte (Tusor Péter)